

T.C. MANAMA BÜYÜKELÇİLİĞİ

TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

BAHREYN ÜLKE RAPORU

1. Temel Bilgiler

Bahreyn, 1,5 milyon nüfusuyla ve 778 km² yüz ölçümüyle Körfez'in en küçük ülkesidir. Ancak, Orta Doğu ve Afrika standartları düşünüldüğünde oldukça zengindir ve tüketici talebi güçlüdür. Nüfusun 712,4 bini yani, %47,4'ü Bahreyn vatandaşı Araplardır. Kalan nüfusun büyük kısmı Hintli, Pakistanlı ve Bangladeşlilerden oluşmaktadır. Batılı göçmen çalışanlar da oranı daha az olmakla birlikte mevcuttur. Ülke nüfusunun %73,7'si Müslümanlardan, %9,3'ü Hristiyanlardan ve kalanı Hindu, Budist ve diğer dinlerin mensuplarından oluşmaktadır.

Ülkede 2000 civarında vatandaşımız yaşamaktadır. Başkent Manama'nın nüfusu 548 bindir. Nüfus artış hızının yüksek olması konut, tüketici ürünleri, teknoloji, finansal hizmetler, alt yapı gibi alanlarda artan talep anlamına gelmektedir. Ülkenin son dönemdeki bütçe sorunları sebebiyle çeşitli kemer sıkma ve bütçe gelirlerini artırma tedbirleri almak zorunda kalması talep artışını biraz frenleyecektir ancak orta vadede bütçe açıklarının da azaltılmasıyla talebin yine de güçlü kalacağı beklenmektedir. Tüketim alışkanlıklarının Türkiye ile benzerlikleri Türk firmaları için önemli fırsatlar sunmaktadır. Türk ürünleri, özellikle gıda, giyim ve mobilya gibi alanlarda ilgi görmekte ve beğenilmektedir. Türkiye katma değeri daha yüksek, teknolojik ürünlerde de piyasada yeni yeni yer edinmeye başlamıştır. Türkiye, Bahreyn'lilerin en beğendiği turizm destinasyonlarından biridir.

Bahreyn Körfez Bölgesinin en küçük ülkesidir ancak potansiyeli yüksektir; Bölgenin en büyük ekonomisi Suudi Arabistan'a yakınlığı, serbest iş ortamı, düşük faaliyet maliyetleri, görece düşük kiralari, Körfez İşbirliği Konseyi Ülkeleriyle olan gümrük birliği çerçevesinde bu ülkelere sıfır gümrük vergisiyle ihracat yapma imkânlarıyla yabancı yatırımları çekmekte başarılı olmaktadır.

Ülke, 1971 yılında İngiltere'den bağımsızlığını kazanmıştır. Ülkenin ilk Emiri İsa Bin Salman Al Halifa'dır. Şeyh İsa'nın 1999 yılında ölümünden sonra yerine oğlu Hamad Bin İsa Al Halifa geçmiştir. Şeyh Hamad, 2002 yılında ülkenin rejimini anayasal monarşi olarak değiştirmiş, Kral unvanı almış ve aşamalı bir siyasi reform ve serbestleşme sürecini başlatmıştır. 2002 yılında kurulan yeni sistem iki kamaralı bir parlamento sistemidir. Temsilciler meclisi 4 yılda bir seçimle gelmektedir. Şura Konseyi ise doğrudan Kral tarafından atanmaktadır ve güçleri daha fazladır. Temsilciler Meclisi kanun önerebilmekte fakat kanun çıkaramamaktadır. Diğer taraftan bütçede değişiklik yapma ve reddetme hakkına sahiptir.

Ülkenin resmi dili Arapça'dır. Ancak ülkenin yarısından fazlasını yabancılar oluşturmakta ve İngilizce çok yaygın olarak konuşulmaktadır. Hintli, Bangladeşli ve Pakistanlı nüfusun oranının çok yüksek olması sebebiyle Urduca, Hintçe ve Bangladeş dilleri de yaygın konuşulan diller arasındadır.

2. Temel Ekonomik Göstergeler

Tablo-1: Temel Ekonomik Göstergeler

Gösterge	2020	2021	2022	2023*	2024*	2025*
GSYH (Cari milyar ABD Doları)	34,6	39,3	44,4	45	47,1	49,1
GSYH (PPP milyar ABD Doları)	74,9	80,3	90,1	96,0	101,7	107
Kişi Başına GSYH (\$) (Cari fiyatlarla)	23.517	26.116	28.781	28.464	29.081	29.581
Kişi Başına GSYH (\$) (PPP Cari fiyatlarla)	50.863	53.359	58.426	60.715	62.751	64.425
Enflasyon (%)	-2,3	-0,6	3,6	1/0,3**	1,4	1,8
Reel Büyüme (%)	-4,6	2,6	4,9/5,1**	2,6	3,5	3,2
Hizmetler/GSYH (%)	61	61	62	64	64	63
Sanayi/GSYH (%)	44	43	42	41	41	41
Tarım/GSYH (%)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

Kaynak: IMF World Economic Outlook Database (Oct. 2023); The Economist Intelligence Unit Database *Tahmin.

**Bahreyn Maliye ve Milli Ekonomi Bakanlığınca açıklanan revize veriler

Tablo-2 Körfez Ülkeleri Karşılaştırmalı Göstergeler

2023*	GSYH (Cari fiyatlarla) (milyar \$)	Kişi Başına GSYH (Cari fiyatlarla) (\$)	Nüfus (milyon)	Yüzölçümü (km2)
Bahreyn	45	28.464	1,6	785
S. Arabistan	1.069	35.586	32,9	2.149.690
BAE	509	50.602	10,2	83.600
Katar	236	81.968	3	11.586
Kuveyt	160	32.215	4,4	17.818
Umman	108	21.266	5,1	309.500
Körfez Toplam	2.127		57,2	2.572.979

Kaynak: IMF World Economic Outlook Database (Oct. 2023); The Economist Intelligence Unit Database. *Tahmin.

2.1. Kamu Maliyesi

Bahreyn'in ekonomisini çeşitlendirmedeki çabalarına ve bu alanda sağladığı başarılarına rağmen, hidrokarbon sektörlerinin gelirleri hala bütçe gelirlerinin %70'inden fazlasını oluşturmaktadır. Bu durum, ülkeyi petrol fiyatlarındaki dalgalanmalara karşı hassas hale getirmektedir. Diğer taraftan ülkenin petrol rezervleri çok yüksek değildir. Günlük petrol üretimi yıllardır aşağı yukarı günde 200 bin varil gibi diğer Körfez Ülkelerine kıyasla oldukça düşük bir seviyededir. Bunun 47-48 bin varili ana adadan çıkarılırken, 150 bin varili Suudi Arabistan ile ortak Abu Safah petrol sahasından Bahreyn'in payına düşen miktardır.

Tablo-3 Kamu Maliyesine İlişkin Genel Göstergeler

Göstergeler	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Genel Bütçe Gelirleri/GSYH (%)	17,9	20,8	23,1	23,6	23,9	19,5
Genel Bütçe Harcamaları/GSYH (%)	35,8	31,8	29,2	28,6	27,1	26,1
Genel Bütçe Dengesi/GSYH (%)	-12,8	-6,3	-1,7	-0,5	1,4	-2,1
Kamu Borcu/GSYH (%)	130,1	127,1	117,6	121,2	119,0	120,9

Tablo-4 Körfez Ülkeleri Kamu Maliyesine İlişkin Genel Göstergeler

Körfez Ülkeleri Karşılaştırmalı Veriler 2023*							
Genel kamu borcu/GSYİH	%		Kamu gelirleri/GSYİH	%		Kamu harcamaları/GSYİH	%
Bahreyn	121,2		Kuveyt	65,6		Kuveyt	51,5
Katar	41,4		Katar	34,6		Suudi Arabistan	29,5
Umman	38,2		Umman	32,4		Bahreyn	28,6
BAE	29,4		BAE	31,9		BAE	26,8
Suudi Arabistan	24,1		Suudi Arabistan	29,2		Umman	26,2
Kuveyt	3,4		Bahreyn	23,6		Katar	23,9

Kaynak: IMF World Economic Outlook Database (Oct. 2023); The Economist Intelligence Unit Database. *Tahmin.

Bahreyn'in petrol rezervleri 1 milyar varile ulaşmıştır. Diğer taraftan, yeni keşiflerle, 81,5 milyar kaya petrolü ve 10-20 trilyon fit küp derin gaz rezervine ulaşılacaktır. Bu sahadan Bahreyn, günlük 200,000 varil petrol üretebilecektir (Ülkenin hali hazırdaki günlük üretiminin de aşağı yukarı

200,000 varil olduğu göz önünde bulundurulursa, bu durumun, mevcut kapasitenin ikiye katlanması anlamına geleceği görölmektedir). Bu arada Suudi Arabistan'ın Bahreyn ile ortak işlettiği Abu Safa petrol sahasında Bahreyn'e verdiği payı %75 oranında artırma planları da bulunmakta olup, bu, ortalama 70 \$/varil hesabıyla Bahreyn'in gelirlerinde yaklaşık 1,5 milyar dolar artış anlamına gelebilecektir.

Ülkede hidrokarbon sektörleri dışında kurumlar vergisi bulunmamaktadır. Ayrıca gelir vergisi de bulunmamaktadır. Bahreyn'de tüm yabancı ve yerli personelin Sosyal Güvenlik Kurumuna (Social Insurance Organization-SIO) kaydolması gerekmektedir. İşverenler tarafından Sosyal Sigortalar Kurumuna yabancı çalışanlar için %3'lük, Bahreyn vatandaşı çalışanlar için ise %15'lik katkı payı yatırılması gerekmektedir; söz konusu %15'lik oran 1/1/2023'ten itibaren her yıl %1 oranında artırılarak 1/1/2028'e değin %20'lik katkı payı hedeflenmektedir. Çalışan katkı payı yabancılar için %1; Bahreyn vatadaşı çalışanlar için ise %7 seviyesinde olup 1/1/2023 yılından itibaren %8 seviyesine yükseltilecektir. Ayrıca, kiralar üzerinden %10 belediye vergisi alınmakta; otel ücretleri üzerinden de %5 vergi alınmaktadır. KDV, 1 Ocak 2019'dan itibaren geçerli olmuştur ve oranı başlangıçta %5 olarak belirlenmişti. Böylece, Bahreyn KDV uygulamasına geçen 3. Körfez ülkesi olmuştur (Suudi Arabistan ve BAE'den sonra). 2016 yılı Ocak ayında benzin üzerindeki devlet subvansiyonları azaltılmış ve yabancılar için elektrik ve su fiyatları artırılmıştır. O tarihten bu yana elektrik ve su fiyatlarına birkaç artış daha gelmiştir. Özellikle yabancı çalışanların kullandığı elektrik ve su epey pahalı hale gelmiştir. Artan şikayetler üzerine 2020 Ocak ayında elektrik-su üzerindeki KDV kaldırılmıştır. Korona salgını sonucunda artan bütçe açıklarını azaltmak üzere Bahreyn KDV'yi 1 Ocak 2022 tarihinden başlamak üzere mevcut %5 seviyesinden %10'a çıkarmıştır.

Ayrıca 2018 Ekim ayında Suudi Arabistan, Kuveyt ve BAE, Bahreyn'e ek bir 10 milyar dolarlık destek paketi üzerinde anlaşmışlardır. Paket, Bahreyn'in 2022 yılına kadar bütçe açıklarını ortadan kaldırmayı hedeflediği Mali Dengelenme Programına destek olmayı amaçlamaktaydı. Paketin ilk kısmı olan 2,3 milyar dolar 2018 yılında aktarılmıştı. Paketin ikinci kısmı olan 2,28 milyar dolar 2019 yılı içinde aktarılmıştır. Paket kapsamında 2020 yılında 1,76 milyar dolar, 2021 yılında 1,85 milyar dolar, 2022 yılında 1,42 milyar dolar ve 2023 yılında 650 milyon dolar aktarılması planlanmıştır. Uluslararası kuruluşlar yaptıkları tahminlerde Bahreyn'in korona krizi sebebiyle yaşadığı finansal zorluklar karşısında da Bölge ülkelerinin yine destek vereceğini tahmin etmekte, Bahreyn için ciddi bir mali veya parasal kriz, kur şoku vs. öngörmemektedir.

2.2. Parasal Göstergeler

Bahreyn dinarı, parasal istikrarı sağlama amacıyla 1980 yılından beri ABD dolarına sabitlemiştir (1 dolar=0.376 dinar). Bahreyn Merkez Bankası, ABD Merkez Bankası FED'in faiz artış ve azalışlarını birebir takip etmekte ve uygulamaktadır. Bu hareketler, Merkez Bankasının sabitleme konusundaki ciddiyetinin bir göstergesi olarak yorumlanmaktadır.

Tablo-5 Bahreyn Krallığı Para Piyasasına İlişkin Temel Göstergeler

Parasal Göstergeler	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Döviz Kuru (BD/dolar, dönem sonu)	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376
Kredi faiz oranı (ortalama, %)	3,85	4,35	5,7	8,7	8,4	7,6
Mevduat faiz oranı (ortalama, %)	1,2	0,63	2,5	3	2,9	2,7
Para Piyasası Faiz Oranı (ortalama, %)	0,7	0,25	2,35	5,3	5,5	4,7
Tüketici Fiyat Endeksi (% değişim, dönem sonu)	-1,6	-0,4	3,6	0,4	0,2	1,4
Toplam Rezervler (milyon ABD doları)	1.947	3.906	3.728	3.839	3.954	3.993

Kaynak : Economist Intelligence Unit

Bahreyn dinarının dolara sabitlenmiş olması özellikle 2014 yılından beri düşmekte olan petrol fiyatları karşısında ülkenin ihracatının değerini olumsuz etkilemiştir. 2020 yılında rezervler 1,9 milyar dolar gibi çok düşük seviyelere gerilemiştir; ancak hükümet, ekonomik istikrara olan katkısı sebebiyle sabit kuru azimle savunmaya devam etmiştir. 2019 yılında rezervler biraz artarak 3,4 milyar dolar civarına yükselmiştir. Ancak 2020 yılında korona krizinin etkisiyle rezervler tekrar düşüşe geçmiş ancak korona sonrası toparlanma eğilimini devam ettirerek 2023 yılında 3,8 milyar dolar seviyesinde rezerv seviyesine gelinmiştir.

2020 yılında korona virüsün sebep olduğu ciddi talep düşüşlerinin etkisiyle, hükümetin genişletici mali politikalarına rağmen, sene sonu tüketici enflasyonu -%1,6; 2021 yılında ise -%0,4 olarak gerçekleşmiş ve 2022 yılında deflasyon süreci sona ererek tüketici enflasyonu dünya çapında tarım, sanayi hammaddeleri ve enerji fiyatlarındaki artışların etkisiyle %3,6 seviyede gerçekleşmiştir. 2023 yılı tahmini ise %0,4 seviyesindedir.

3. Dış Ticaret ve Cari Denge

3.1. Genel Görünüm

Tablo-6 Dış Ticaret İlişkin Genel Göstergeler

Dış Ticaret (milyar dolar)	2020	2021	2022	2023
Ham petrol ithalatı (CIF)	2,8	4,7	8,0	6,2
Petrol türevleri ihracatı (FOB)	5,9	9,9	15,1	11,8
Petrol dışı ithalat	12,8	14,2	15,5	15,4
Petrol dışı ihracat	6,3	10,6	13,2	10,4
Re-export	1,8	1,8	1,9	2
Cari denge	-3,2	2,6	6,8	2,4
Cari denge/GSYH (%)	-9,4	6,6	15,4	5,7

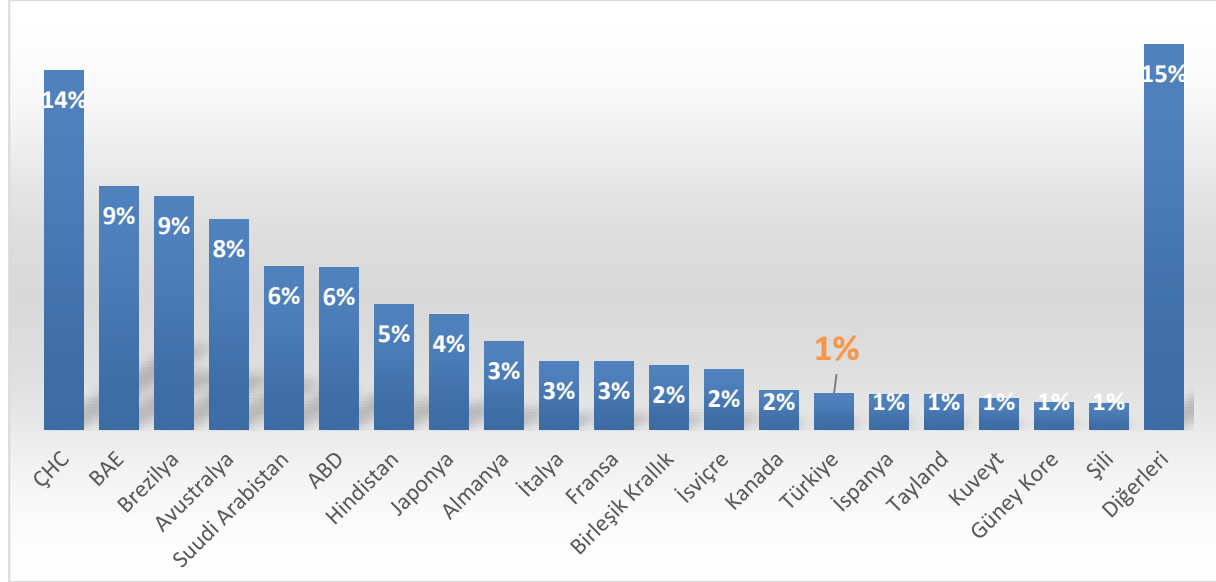
Kaynak: Bahrain Information & eGovernment Authority/ Bahrain Open Data Portal <https://www.data.gov.bh/pages/homepage/>; The Economist Intelligence Unit

Bahreyn resmi istatistik kurumunca petrol ve türevleri dışındaki eşyanın dış ticaretine ilişkin veriler açıklanmaktadır. Petrol ve türevi dış ticaret verileri The Economist Intelligence Unit veri tabanından derlenmiştir.

Cari açığın GSYH'ya oranı 2020 yılında korona virüsün etkisi, düşük petrol fiyatları ve turizm ve finans hizmetlerinden gelen zayıf gelirler nedeniyle yüksek oranda artmış, GSYH'nın %9,4'üne ulaşmıştır. 2021'de ihracattaki yüksek oranlı artışların etkisiyle 2,6 milyar dolar, 2022'de 6,8 milyar dolar cari fazla verilmiş 2023'te ise tekrar 2,4 milyar dolar seviyesine gerileme kaydedilmiştir.

Bahreyn'in petrol dışı ithalatında 2023 yılı itibariyle en büyük paya %14 ile Çin Halk Cumhuriyeti sahiptir. Onu %9,5 payla BAE, %9,1 payla Brezilya, %8,2 payla Avustralya, %6,4 payla Suudi Arabistan ve %6,3 payla ABD izlemektedir. Türkiye %1,4 payla 15. sıradadır. Bahreyn verilerine göre Türkiye'nin ülkeye ihracatı 214 milyon dolardır.

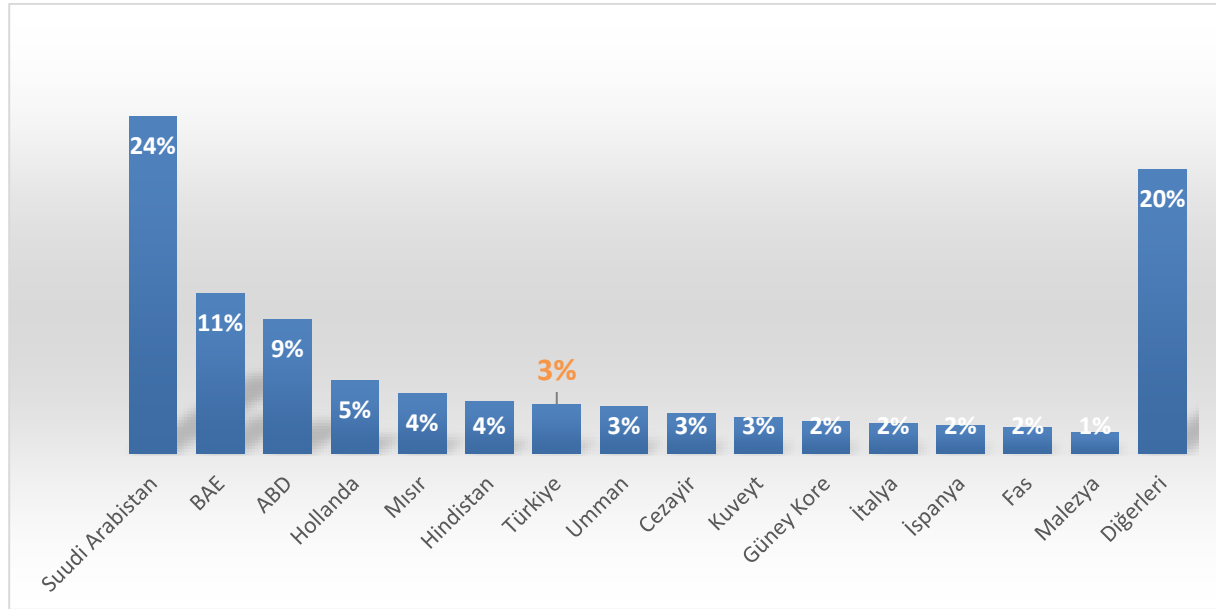
Grafik-1 Bahreyn'in Petrol Dışı İthalatındaki Başlıca Ülkeler (2023)

2022 sıralama	2023 sıralama	BAHREYN'İN ÜLKELER İTİBARIYLA İTHALATI						
		ülke	toplam ithalatı		toplam ithalatında payı		Değişim (\$)	Değişim (%)
			2022	2023	2022	2023	2022-2023	2022-2023
1	1	ÇHC	2.246	2.150	14%	14%	-96	-4%
4	2	BAE	1.286	1.454	8%	9%	168	13%
2	3	Brezilya	1.649	1.392	11%	9%	-258	-16%
3	4	Avustralya	1.353	1.256	9%	8%	-97	-7%
7	5	Suudi Arabistan	888	976	6%	6%	88	10%
5	6	ABD	1.005	970	6%	6%	-35	-3%
6	7	Hindistan	904	744	6%	5%	-160	-18%
8	8	Japonya	511	686	3%	4%	175	34%
9	9	Almanya	466	527	3%	3%	61	13%
11	10	İtalya	435	405	3%	3%	-30	-7%
13	11	Fransa	287	404	2%	3%	117	41%
10	12	İngiltere	460	379	3%	2%	-81	-18%
12	13	İsviçre	297	359	2%	2%	62	21%
16	14	Kanada	206	233	1%	2%	27	13%
15	15	Türkiye	224	214	1,4%	1,4%	-10	-4%
İLK 15 ÜLKE TOPLAM			12.217	12.147	79%	79%	-69	-1%
DİĞER TOPLAM			3.321	3.219	21%	21%	-101	-3%
GENEL TOPLAM			15.537	15.367	100%	100%	-170	-1%

Bahreyn'in petrol dışı ihracatında 2023 yılı itibariyle en büyük paya %24 ile Suudi Arabistan sahiptir. Onu %11 payla BAE, %9 payla ABD, %5 payla Hollanda, %4 payla Mısır ve %3 payla Türkiye izlemektedir. Türkiye Bahreyn'in en fazla ihracat gerçekleştirdiği 6 ncı ülke olup Bahreyn'in ülkemize ihracatı 363 milyon dolardır.

Grafik-2 Bahreyn'in Petrol Dışı İhracatındaki Başlıca Ülkeler (2023)

Kaynak: Bahrain Information & eGovernment Authority/ Bahrain Open Data Portal <https://www.data.gov.bh/pages/homepage/>

Tablo-7 Bahreyn'in Aylık Bazda Dış Ticaret Rakamları (2022-2023)

(Petrol Dışı) Aylık Bazda Dış Ticaret Rakamları								
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
milyon dolar	Toplam İhracatı	Toplam İhracatı	Türkiye'ye İhracatı	Türkiye'ye İhracatı	Toplam İthalatı	Toplam İthalatı	Türkiye'den İthalatı	Türkiye'den İthalatı
Ocak	1.029	948	66	49	1.194	1.238	16	20
Şubat	1.109	763	13	37	1.246	1.157	17	17
Mart	1.199	961	39	21	1.184	1.412	17	26
Nisan	1.272	807	81	36	1.344	1.390	21	16
Mayıs	1.222	958	26	37	1.377	1.262	19	17
Haziran	1.098	758	63	25	1.531	1.255	19	15
Temmuz	1.121	860	22	36	1.245	1.174	17	18
Ağustos	1.107	863	69	24	1.383	1.420	23	17
Eylül	1.069	786	30	32	1.284	1.135	19	14
Ekim	1.064	927	37	30	1.330	1.491	19	23
Kasım	930	794	22	15	1.169	1.209	22	17
Aralık	988	972	56	20	1.251	1.225	15	16
Toplam	13.209	10.397	524	363	15.537	15.367	224	214

Kaynak: Bahrain Information & eGovernment Authority/ Bahrain Open Data Portal <https://www.data.gov.bh/pages/homepage/>

Petrol dışı ithalat 2023 yılında önceki yıla kıyasla %1 azalarak 15,4 milyar dolar seviyesine gerilemiştir.

2022 yılına kıyasla ithalatta en fazla artış yaşanan ilk 5 ürün grubu sırasıyla:

- 71. Fasil altında yer alan “altın, kıymetli taş ve mücevher” (232 milyon dolarlık artış),
- 87. Fasil altında yer alan “motorlu kara taşıtları ve aksam parçaları” (194 milyon dolarlık artış),
- 85. Fasil altında yer alan “elektrikli makine ve cihazlar ve aksam parçaları” (161 milyon dolarlık artış),
- 84. Fasil altında yer alan “mekanik cihaz, alet ve bunların aksam ve parçaları” (38 milyon dolarlık artış),
- 30. Fasil altında yer alan “eczacılık ürünleri” (23 milyon dolarlık artış)

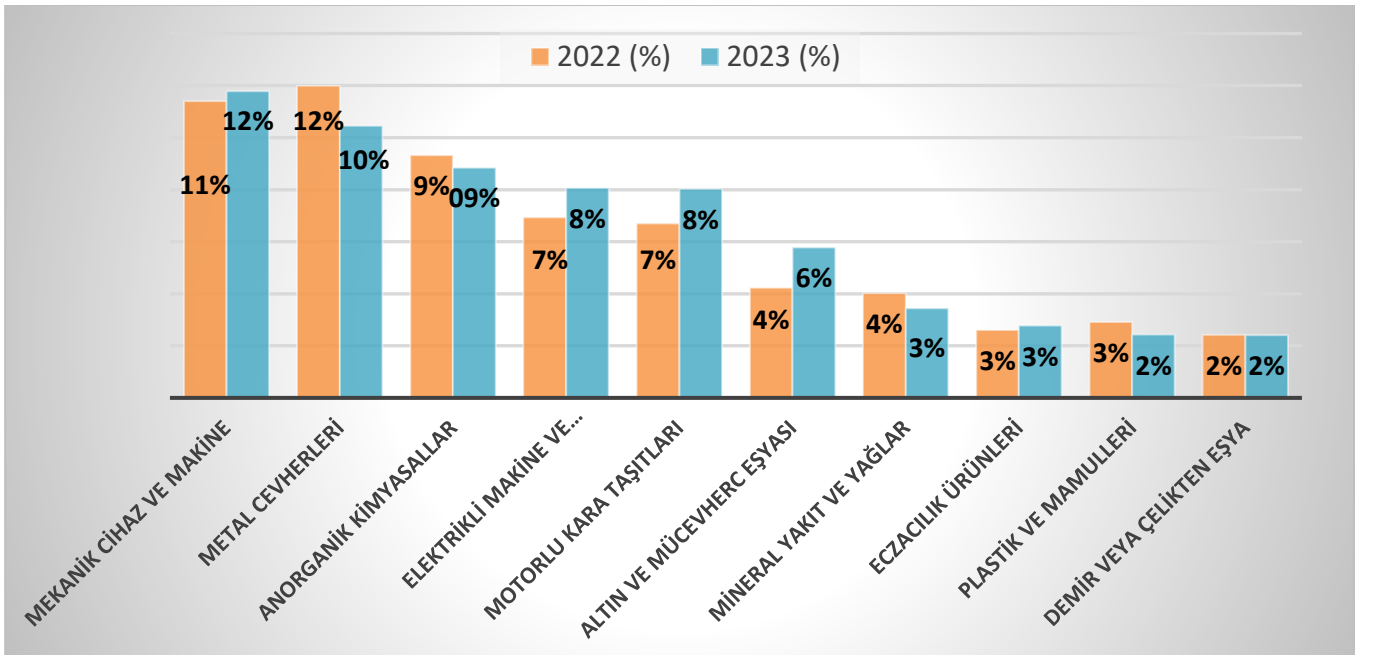
olarak kaydedilmiştir.

2022 yılına kıyasla ithalatında en fazla düşüş yaşanan ilk 5 ürün grubu sırasıyla:

- 26. Fasil altında yer alan “metal cevherleri (demir)” (255 milyon dolarlık düşüş),
- 27. Fasil altında yer alan mineral yakıt ve yağlar (96 milyon dolarlık düşüş),
- 28. Fasil altında yer alan “anorganik kimyasallardan (alümina)” (91 milyon dolarlık düşüş),
- 39. Fasil altında yer alan “plastik ve mamulleri” (79 milyon dolarlık düşüş),
- 74. Fasil altında yer alan “bakır ve bakırdan eşya” (71 milyon dolarlık düşüş) olarak kaydedilmiştir.

2023 yılı itibarıyla en fazla ithal edilen ilk 10 ürün grubunun genel ithalat içindeki payı ise %64 seviyesindedir.

Grafik-3 Bahreyn’in Sektörel Bazda İthalatı (İlk 10 ürün grubu) (2023 yılı sıralı)

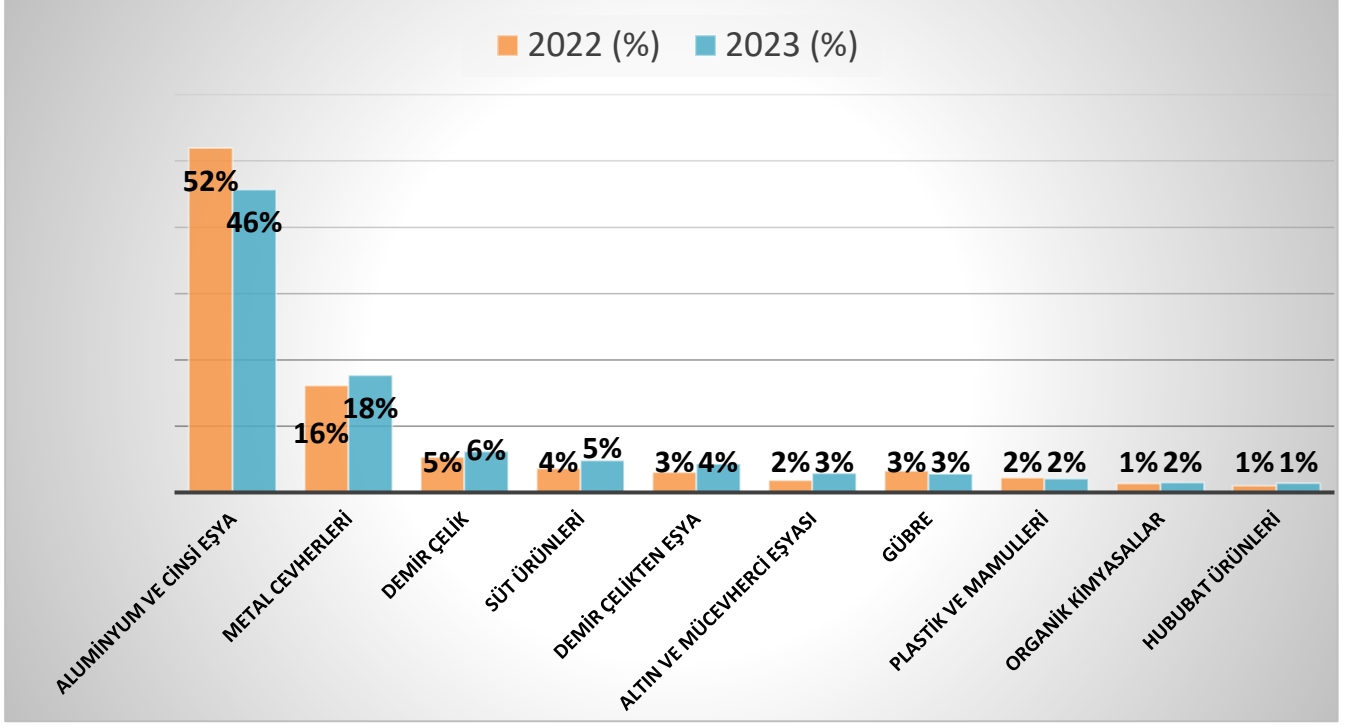

Kaynak: Bahrain Information & eGovernment Authority/ Bahrain Open Data Portal <https://www.data.gov.bh/pages/homepage/>

Petrol dışı ihracat ise 2023 yılında önceki yıla kıyasla %21 azalarak 10,4 milyar dolar seviyesine gerilemiştir. 2023 yılı itibarıyla en fazla ithal edilen ilk 10 ürün grubunun genel ithalat içindeki payı ise %89 gibi oldukça yüksek bir seviyededir.

Grafik-4 Bahrein'in Sektörel Bazda İhracatı (İlk 10 ürün grubu) (2023 yılı sıralı)

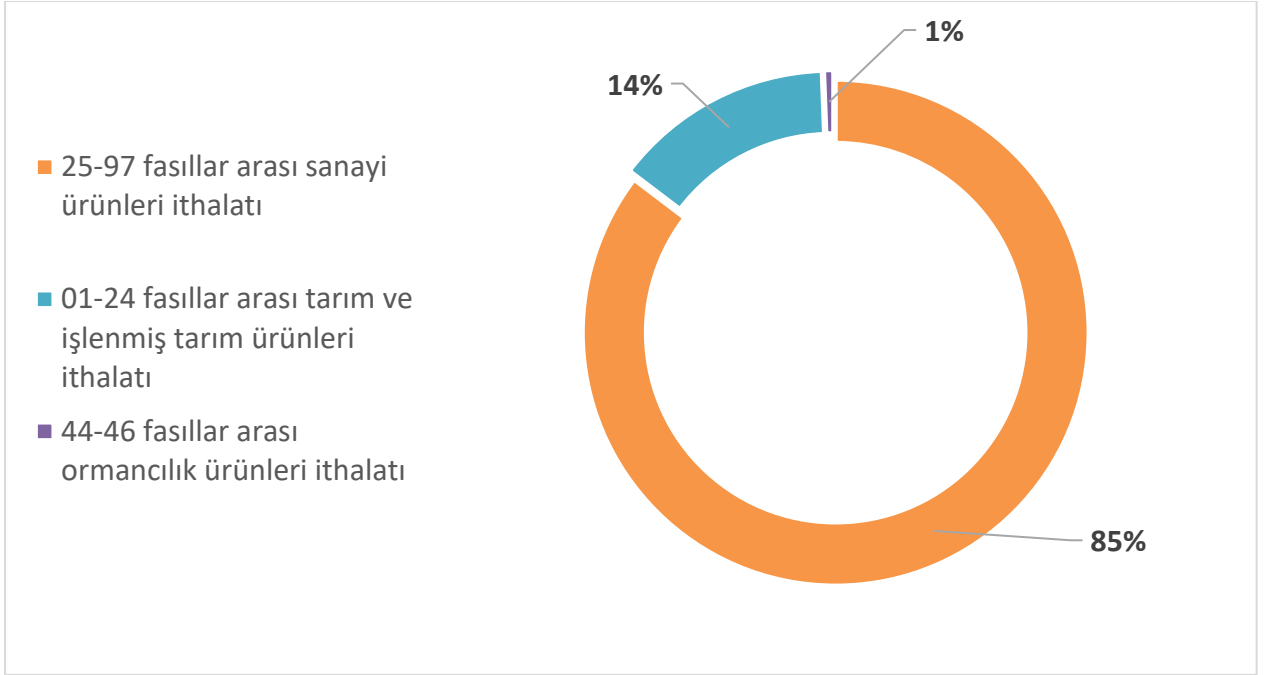

Kaynak: Bahrain Information & eGovernment Authority/ Bahrain Open Data Portal <https://www.data.gov.bh/pages/homepage/>

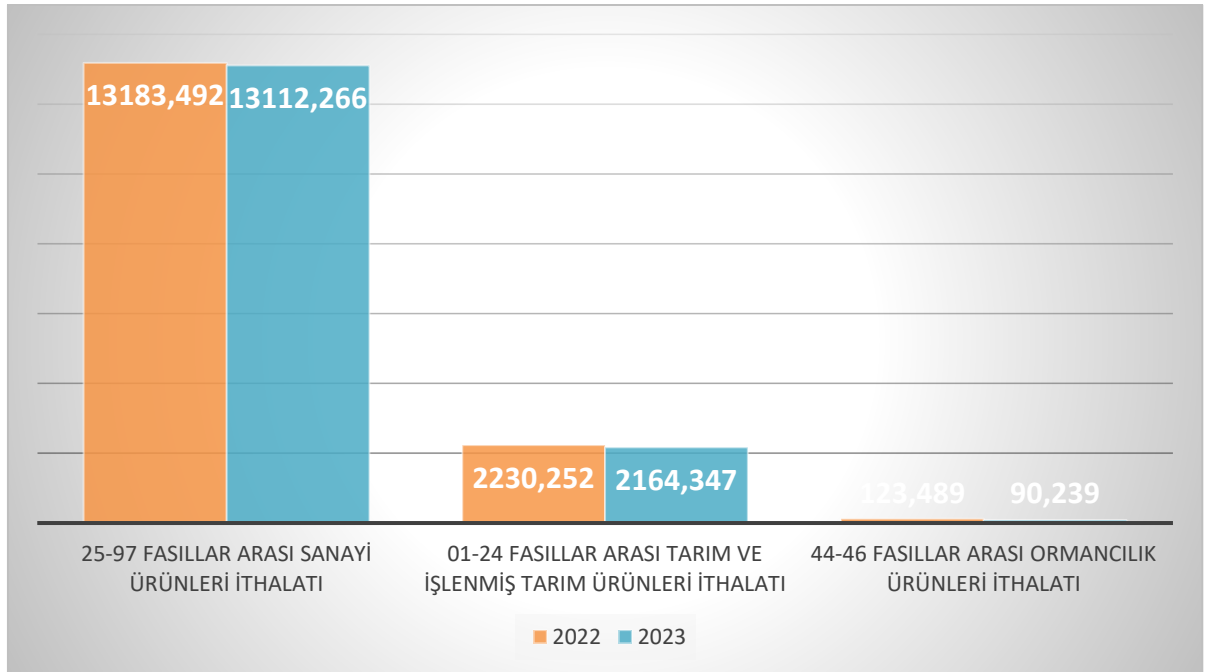
Ülkenin en büyük ihrac kalemi olan 76. Fasıl altında yer alan alüminyum ve cinsi eşyanın ihracatı 2023 yılında önceki yıla kıyasla %31 (2,1 milyar dolarlık ihracat kaybı) düşüşle 4,7 milyar dolar seviyesinde kaydedilmiştir.

3.2. Bahreyn'in İthalatı ve Türkiye'nin Pazar Payı

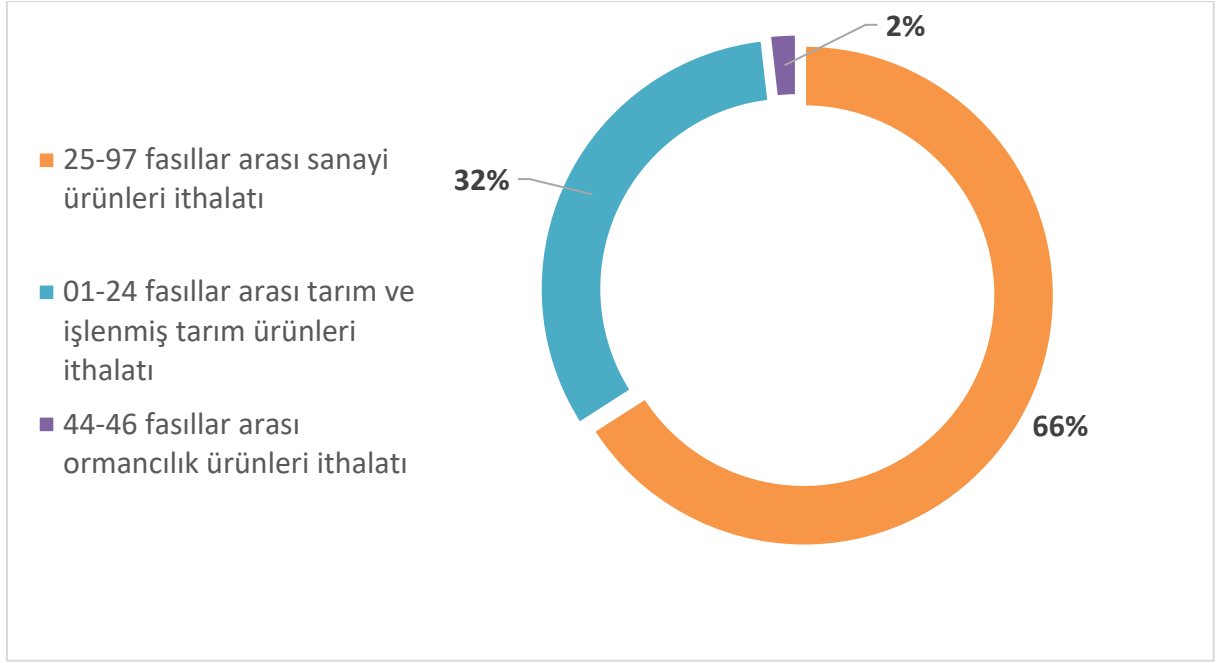
Grafik-5 Bahreyn'in Genel İthalat Kompozisyonu (2023)

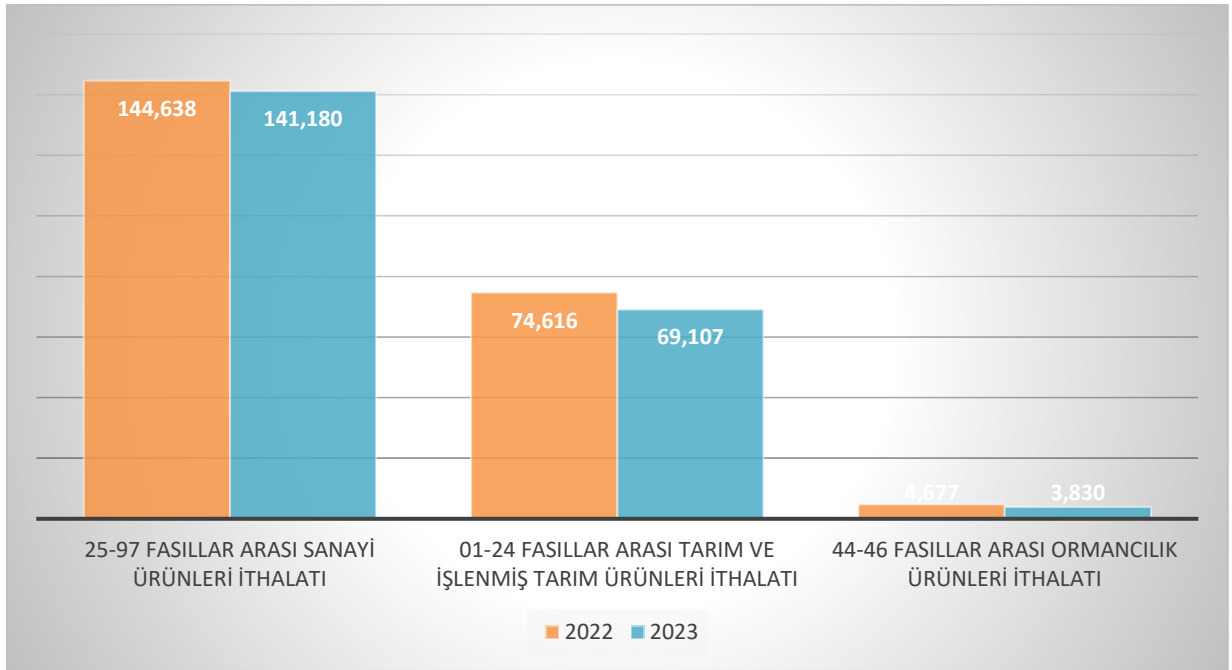
Grafik-6 Bahreyn'in Genel İthalatı Sektörel Kompozisyonu (Milyon dolar)

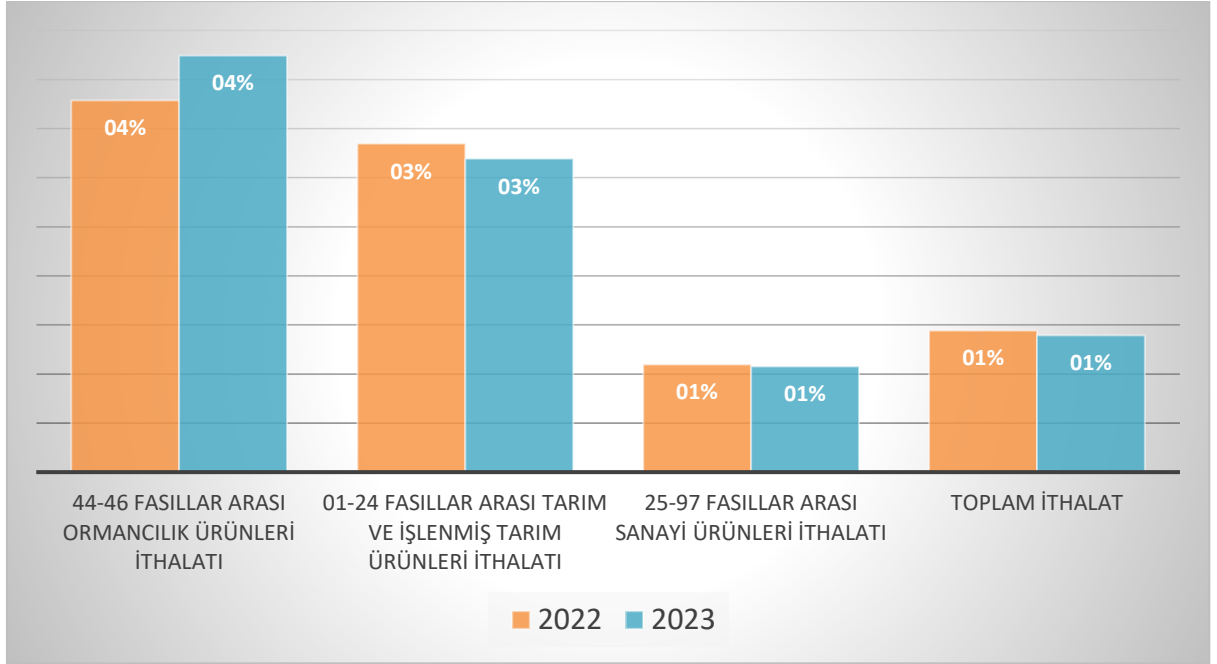
Grafik-7 Bahreyn'in Türkiye'den İthalat Kompozisyonu (2023)

Grafik-8 Bahreyn'in Türkiye'den İthalatı Sektörel Kompozisyon (Milyon dolar)

Grafik-9 Sektörler İtibarıyla Bahreyn'in İthalatında Türkiye'nin Payı

- 2023 yılında ülkenin en fazla ithal ettiği ilk 30 ürün ayrıntılı tarife pozisyonu bazında incelenmiş olup toplam ithalatı içindeki payı %46 seviyesindedir (7 milyar dolar).(Tablo-8)
- Türkiye'den söz konusu ürünlerdeki toplam ithalatı 24 milyon dolar olup ülkemizin payı %0,3 seviyesindedir.
- Bahreyn'in 2023 yılında en fazla ithal ettiği ilk 30 üründe ülkemizin en fazla Pazar payına sahip olduğu ürünler: tütün mamulleri (%23), ilaçlar (%3), motorlu taşıt karoser parçaları (%2), 1500-3000 motor arası cip (%1), mücevher (%0,4) gelmektedir.
- 2023 yılında Bahreyn'in ülkemizden en fazla ithal ettiği ilk 30 ürünün ülkemizden genel ithalatı içindeki payı %44 seviyesindedir. (Tablo-9)
- Bahreyn'in ülkemizden ithalatı 2023 yılında önceki yıla kıyasla %4 azalmakla birlikte; en fazla ithal edilen ilk 30 ürünün ithalatı 2022 yılına kıyasla %29 artış kaydetmiştir.

Tablo-8 Bahreyn'in En Fazla İthal Ettiği İlk 30 Ürün ve Türkiye'nin Pazar Payı (2023 yılı) (ABD \$)

Ürün Kodu	Ürün Adı	Bahreyn'in Dünyadan İthalatı	Bahreyn'in Toplam İthalatındaki Payı	Bahreyn'in Türkiye'den İthalatı	Türkiye'nin Payı
26011100	DEMİR CEVHERLERİ	1.600.916.900	10%		
28182000	ALÜMİNYUM OKSİT	1.192.194.518	8%		
71081210	ALTIN KÜLÇELERİ	588.168.225	4%		
84091000	UÇAK MOTOR PARÇALARI	383.456.164	2%	46.296	0,01%
85171300	AKILLI TELEFONLAR	324.836.600	2%	4.607	0,001%
71131910	ALTIN MÜCEVHER	242.926.333	2%	1.066.077	0,4%
30049090	İLAÇLAR	227.933.444	1%	2.009.703	1%
27131100	KALSİNE EDİLMEMİŞ PETROL KOKU	222.701.648	1%		
87032311	ÖZEL ARAÇLAR, AKIM, KIVILCIM ATEŞLEMELİ, 1501 İLA 3000 CC	216.832.166	1%	30.427	0,01%
87032431	CİPLER, MEVCUT YIL, KIVILCIM ATEŞLEMELİ, 3000 CC ÜZERİNDE	213.698.235	1%		
87032331	CİPLER, AKIM, KIVILCIM ATEŞLEMELİ, 1501 - 3000 CC	182.829.803	1%	2.684.194	1%
27082000	ZİFT KOKU	158.165.147	1%		
84111200	25 KN'İ AŞAN İTİŞ GÜCÜNE SAHİP TURBO-JETLER	111.621.663	1%		
84119900	GAZ TÜRBİNLERİ İÇİN PARÇALAR	93.152.759	1%	53.516	0,1%
87032211	ÖZEL ARAÇLAR, AKIM, KIVILCIM ATEŞLEMELİ, 1001 İLA 1500 CC	92.560.788	1%		
84715000	DİJİTAL BİLGİ İŞLEM BİRİMLERİ	90.790.232	1%	7.034	0,01%
87032411	ÖZEL ARAÇLAR, AKIMLI, KIVILCIM ATEŞLEMELİ, 3000 CC ÜZERİNDE	88.946.534	1%		
91022100	KOL SAATLERİ, METAL, OTOMATİK KURULUM	87.556.412	1%		
85451900	DİĞER ELEKTROTLAR	87.051.138	1%		
76011000	İŞLENMEMİŞ ALÜMİNYUM, ALAŞIMSIZ	84.102.076	1%		
85176290	HATLI TELEFON VEYA HATLI TELGRAFYA İÇİN ELEKTRİKLİ CİHAZLAR	81.600.168	1%	4.875	0,01%
10063000	YARI VEYA TAM ÖĞÜTÜLMÜŞ PİRİNÇ	81.353.703	1%	1.854	0,002%
04051000	TEREYAĞI	74.596.284	0,5%	2.546	0,003%
84713000	EN AZ BİR MERKEZİ İŞLEM ÜNİTESİ, KLAVYE VE EKRANDAN (KİŞİSEL BİLGİSAYAR) LAPTOP	73.303.710	0,5%	303	0,0004%
87082990	TAŞIT KAROSER PARÇALARI	72.867.808	0,5%	1.130.758	2%
30049010	MEDİKAL İLAÇ	71.730.579	0,5%	1.100.868	2%
24022000	TÜTÜN İÇEREN SİGARALAR	70.049.118	0,5%	16.212.977	23%
27131200	KALSİNE EDİLMİŞ PETROL KOK	61.889.139	0,4%		
87043120	PİKAPLAR, İKİ KABİN, KIVILCIM ATEŞLEMELİ, 5 TON VEYA DAHA AZ	61.254.201	0,4%		
98980000	ÖZEL AMAÇLI SINIFLANDIRMAYA KONU EŞYA	60.866.850	0,4%		
Liste toplamı		6.999.952.347	46%	24.356.033	0,3%
Diğer toplam		8.366.898.921	54%	189.760.865	2,3%
Genel Toplam		15.366.851.269	100%	214.116.898	1,4%

Kaynak: Bahrain Open Data Portal

Türkiye-Bahreyn İkili Dış Ticareti

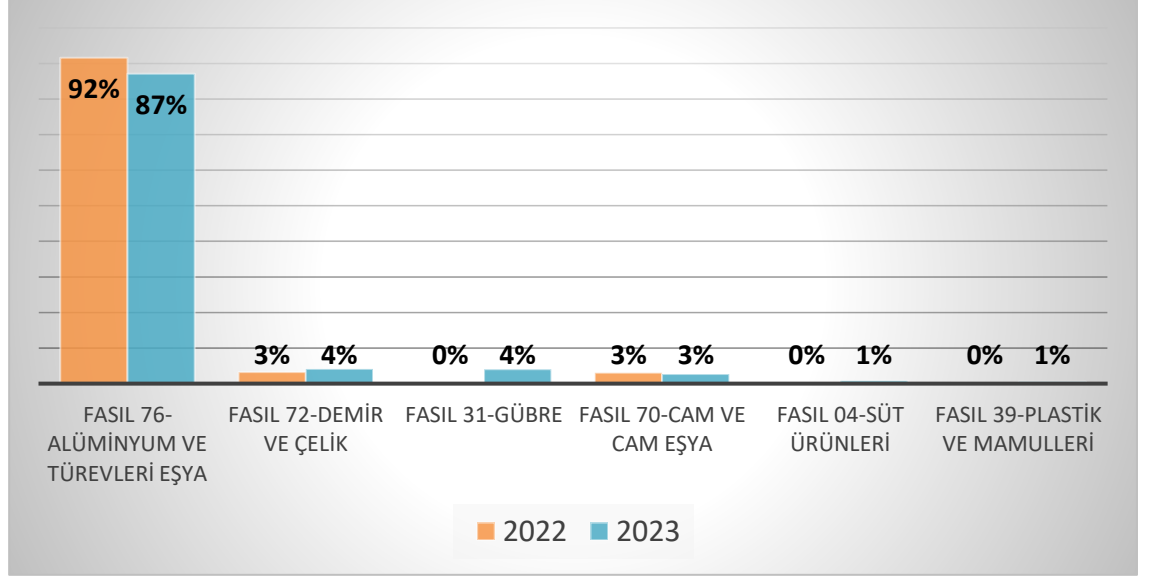
Tablo 9: Bahreyn'in Türkiye'den İthal Ettiği İlk 30 Ürün (2022 -2023)

sıra	tarife pozisyonu	eşya adı	2022	2023	Değişim
1	24022000	tütün içeren sigaralar	9.779.438	16.212.977	66%
2	27011100	Antrasit	4.606.564	16.075.543	249%
3	04072100	kümes hayvanlarının kabuklu yumurtası	10.795.378	9.350.964	-13%
4	15121900	diğer ayçiçeği tohumu veya aspir yağı	3.684.954	4.167.866	13%
5	04071900	kuluçka için kabuklu kuş yumurtaları	2.123.918	4.099.393	93%
6	94016100	ağşap çerçevesiz döşemeli koltuklar	4.372.504	2.802.483	-36%
7	87032331	Cipler,kıvılcım ateşleme, 1501 - 3000 cc	1.120.354	2.684.194	140%
8	68022100	mermer, traverten ve kaymaktaş yapı taşı	3.321.014	2.503.937	-25%
9	04039010	Labne peynir	3.734.367	2.473.839	-34%
10	61091000	örme tişörtler ve diğer pamuklu yelekler	3.107.883	2.369.912	-24%
11	62044900	kadın elbiseleri, diğer tekstil ürünlerinden	588.558	2.116.598	260%
12	30049090	perakende satış için ilaçlar	1.820.541	2.009.703	10%
13	44101100	tahta ve ağşap yonga levhadan zımparalı	1.991.041	1.965.827	-1%
14	94036090	diğer ağşap mobilyalar	2.879.794	1.837.986	-36%
15	17049090	diğer şekerlemeler (helva)	2.539.433	1.723.455	-32%
16	38160000	çimentolar, harçlar, betonlar	1.564.776	1.703.576	9%
17	85021300	375 kva'nın üzerinde sıkıştırma motorları üreten setler	716.617	1.692.384	136%
18	38123900	diğer kauçuk veya plastikler için anti-oksitleyici müstahzarlar ve diğer bileşik stabilizatörler	1.469.649	1.660.550	13%
19	18069030	kakaolu şekerleme ürünleri	1.811.276	1.597.075	-12%
20	62043900	kadın ceketleri, örme olmayan	1.468.336	1.536.396	5%
21	57024210	halı ve kilimler	1.896.441	1.447.062	-24%
22	61046900	örme bayan pantolonları, şortlar vb.	1.108.203	1.413.786	28%
23	84743900	katı mineraller için diğer karıştırma veya yoğurma makineleri	250	1.394.004	558190%
24	33072000	deodorantlar ve ter önleyiciler	351.149	1.379.362	293%
25	33021000	Gıda ve içecek endüstrilerinde kullanılan karışımlar	1.986.001	1.366.181	-31%
26	03028500	çipura (sparidae), taze veya soğutulmuş	521.629	1.321.983	153%
27	87089900	motorlu taşıtlar için diğer parçalar	575.766	1.314.687	128%
28	62064000	sunı ve sentetik liflerden, örülmemiş kadın gömlekleri	788.067	1.270.072	61%
29	61102000	pamuktan örülmüş formalar, kazaklar, hırkalar, yelekler vb.	1.504.472	1.237.728	-18%
30	38190000	hidrolik fren sıvıları, şanzıman sıvıları,	522.406	1.196.883	129%
Liste toplamı			72.750.777	93.926.403	29%
Diğer Toplam			151.180.295	120.190.495	-20%
Genel Toplam			223.931.072	214.116.898	-4%

3.3. Bahreyn'in Ülkemize İhracatı-Ürün Detayı-Yıllık Rakamlar (2022 -2023)

2023 yılında Bahreyn'den ithalatımız önceki yıla kıyasla %31 azalarak 363 milyon dolar seviyesine gerilemiştir. 2023 yılında Bahreyn'den en fazla ithal ettiğimiz ilk 5 ürün grubunun toplam ithalatımız içindeki payı %99 seviyesindedir.

Grafik-10 Bahreyn'in Ülkemize İhracatı Sektörel Kompozisyon

Tablo 10: Türkiye'nin Bahreyn'den İthalatında ilk 15 ürün (2022 -2023)

sıra	tarife kodu	eşya adı	2022	2023	değişim
1	76012000	işlenmemiş alüminyum alaşımları	438.114.111	291.440.189	-33%
2	76061220	düzleştirilmiş alüminyum alaşımları, bobinler ve şeritler	8.283.129	16.832.472	103%
3	72071100	yarı mamul demir ve çelik	16.779.780	14.865.469	-11%
4	31021000	üre		14.672.196	
5	70191200	cam elyaf fitilleri	4.028.416	9.413.764	134%
6	76061230	alüminyum alaşımları, düzleştirilmiş veya tanecikli bobinler ve şeritler	5.612.265	5.389.460	-4%
7	04063000	Peynir	1.789.357	2.761.835	54%
8	39206200	polietilen tereftalat levhalar, film vb.	1.216.921	2.057.408	69%
9	76061210	düzleştirilmiş veya tanecikli alüminyum alaşımları, levhalar	4.198.781	1.675.055	-60%
10	28181000	yapay korundum	5.994.661	1.622.470	-73%
11	76011000	işlenmemiş alüminyum, alaşımsız	8.360.451	851.476	-90%
12	62029090	Tekstil (manto, kaban vb.)		440.095	
13	70191900	diğer cam elyaf şeritleri	11.763.039	425.302	-96%
14	89039920	deniz taşıtları		265.689	
15	76020000	alüminyum atık ve hurda	455.378	118.718	-74%
liste toplamı			506.596.289	362.831.598	-28%
genel toplam			524.256.386	363.116.646	-31%

4. Fuarlar

Cityscape Bahreyn

<https://www.cityscapebahrain.com/en/home.html>

Manama Health

<https://educationplus.me/home/>

Bahrain International Airshow 2024

<https://www.bahraininternationalairshow.com/>

Jewellery Arabia*-Scent Arabia

<https://www.jewelleryarabia.com/en/home.html>

GHEDEX- Global Higher Education Exhibition*

<https://ghedex.om/bahrain>

ROUTES WORLD 2024*

<https://www.routesonline.com/>

MEET ICT CONFERENCE 2024*

<https://meetict.com/bahrain>

BITEX BAHRAIN INTERNATIONAL TECHNOLOGY EXHIBITION 2024*

<https://www.bitexbh.com/>

BAHRAIN SMART CITIES SUMMIT*

<https://www.smartcitiesbh.com/>

*2024 yılında bireysel katılımı T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından desteklenen fuarlar.

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

Bahreyn'deki fuarların listesine aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilir (olası iptaller için dikkatli olunması, Ticaret Müşavirliğimize danışılması tavsiye olunur):

<https://portal.btea.bh/>

<https://10times.com/bahrain/tradeshows>

5. Turizm

Bahreyn'den ülkemize gelen turist sayısında özellikle 2012 yılından bu yana yaşanan keskin artış dikkat çekmektedir. 2020 yılında korona virüs salgını sebebiyle Türkiye'ye giden Bahreyn'li turist sayısı çok azalmıştır; 17.852 kişide kalmıştır. Bu durum turist sayısında 2020 yılında %80,2 düşüşe işaret etmektedir. 2021 yılında ise 62.730 kişi Türkiye'ye gitmiştir. Turist sayısı 2021 yılında bir önceki yıla göre %251,4 oranında artarken 2019 yılına göre %30,5 oranında düşüş göstermiştir. 2022 yılında ise %56 artışla 98.147 Bahreyn'li Türkiye'yi ziyaret etmiştir. 2023 yılında Bahreynli ziyaretçi sayısı ise 64.771 kişi olarak kaydedilmiştir.

Yıllar	Bahreyn'den Türkiye'ye Gelen Ziyaretçi Sayısı
2008	8.016
2009	9.056
2010	9.419
2011	9.631
2012	13.355
2013	16.179
2014	24.036
2015	32.645
2016	41.431
2017	59.442
2018	77.075
2019	90.299
2020	17.852
2021	62.730
2022	98.147
2023	64.771

Kaynak: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı

6. Genel Değerlendirme ve Sonuç

Bahreyn vatandaşları arasında Türkiye algısının iyi olduğu gözlemlenmektedir. Bahreyn'li iş insanları Türkiye'yi sevmekte ve iş yapmak istemektedir. Türkiye'ye giden Bahreyn'li turist sayısı son yıllarda (korona salgınına kadar) çok yüksek oranda artmıştır. Bu, ticareti de olumlu etkilemektedir. Türk dizileri ülkede çok sevilmektedir. Türk ürünleri, Bahreyn'de özellikle gıda, giyim ve mobilya gibi alanlarda ilgi görmekte ve beğenilmektedir. Ülkede çok sayıda Türk restoranı faal olup oldukça ilgi görmektedir. Çok sayıda Türk giyim markası franchise vermiş olup büyük alış-veriş merkezlerinde yer almaktadır.

Türkiye özellikle katma değeri daha yüksek, teknolojik ürünlerde üç dört yıl öncesine kadar Bahreyn piyasasında hiç yokken son yıllarda piyasaya girmeye başlamıştır. Daha önceki dönemlerde ihraç edilmeyen klimalar, makinalar, ilaç, otomotiv ürünleri gibi katma değeri daha yüksek ürünlerde de Türkiye son üç-dört yılda ihracat yapmaya başlamıştır.

Bahreyn'in ticaret rejimi liberal, gümrük vergileri düşüktür. Firmalarımızdan ülkenin bürokrasisi, gümrük işlemleri vs. hakkında şikâyet gelmemektedir.

Ülkenin Türkiye için arz ettiği potansiyel mevcut durumun çok üstünde; Türkiye'nin ülkeye ihracatı potansiyelinin çok altındadır. Bahreyn'in en çok ithal ettiği pek çok üründe Türkiye yüksek rekabet gücüne sahip olduğu halde ihracatı düşük miktarlardadır. Ticari ilişkilerin gelişmesi için heyetlere ve fuarlara katılımın önemli olduğu düşünülmektedir.

EK: Bahreyn'in En Çok İthalat Yaptığı Ülkeler Karşısında Türkiye'nin Durumu

Bahreyn'in ithalatında Çin, BAE, Brezilya, Avustralya, Suudi Arabistan, ABD ve Hindistan önemli paya sahiptir.

- Bahreyn bu ülkelerden ne almaktadır?
- Bu ürünlerde Türkiye'nin piyasadaki durumu nedir?

Tablo E1: Bahreyn'in Çin'den en çok ithal ettiği ilk 10 ürün ve Türkiye'den İthalatı (2023)

sıra	tarife pozisyonu	eşya adı	Çin'den İthalatı	Türkiye'den İthalatı
1	85171300	Cep telefonu	250.471.506	4.607
2	27082000	Zift koku	139.638.454	
3	84713000	Portatif otomatik bilgi işlem makinaları (en az bir merkezi işlem birimi, bir klavye ve bir ekrandan oluşan ve ağırlığı 10 kg.ı geçmeyenler)	69.805.815	303
4	85176290	Ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya, çevirmeye ve vermeye veya yeniden oluşturmaya mahsus makinalar (hatları birbirine bağlayan ve yönlendiren cihazlar dahil)	46.388.859	4.875
5	28046900	Diğer silikon	46.340.290	
6	85451900	Diğer elektrotlar	41.137.238	
7	84151010	70.000 btu veya daha az kapasiteli klima makineleri, pencere veya duvar tipleri, bağımsız	33.314.487	
8	87032311	özel araçlar, akım, kıvılcım ateşlemeli, 1501 - 3000 cc	31.849.055	30.427
9	87032331	cipler, akım, kıvılcım ateşleme, 1501 - 3000 cc	26.351.984	2.684.194
10	28046100	ağırlıkça en az 99.99 parsant silikon içeren saf silikon	26.111.094	
ilk 10 toplam			711.408.783	2.724.405
diğerleri			1.438.560.747	211.392.493
genel toplam			2.149.969.529	214.116.898

Kaynak: Bahrain Open Data Portal

Tablo E6: Bahreyn'in ABD'den en çok ithal ettiği ilk 10 ürün ve Türkiye'den ithalatı (2023)

Sıra	tarife pozisyonu	eşya adı	ABD'den İthalatı	Türkiye'den İthalatı
1	84091000	Uçak motorları için parçalar	173.074.165	46.296
2	84111200	25 kn'yi aşan bir itme kuvvetinin turbo jetleri	78.746.613	
3	87032431	cipler, bu yıl, kivilcim ateşleme, 3000 cc'nin üzerinde	41.839.257	
4	30049090	perakende satış için formlara veya ambalajlara konulan diğer ilaçlar	27.127.481	2.009.703
5	88073000	uçakların, helikopterlerin veya insansız hava araçlarının diğer parçaları	25.625.810	19.068
6	38151100	nikel veya nikel bileşikleri ile desteklenen katalizörler	22.547.124	
7	85459000	lambda ve pil karbonları ve benzerleri	18.324.617	74
8	87032331	cipler, akim, kivilcim ateşleme, 1501 - 3000 cc	16.421.383	2.684.194
9	27131200	kalsine edilmiş petrol kok	15.649.880	
10	30049010	tibbi solüsyonlar,ölçülen dozlarda veya perakende satış için ambalajlanan formlarda	15.571.014	1.100.868
Liste toplamı			434.927.345	5.860.204
diğer toplam			535.114.202	208.256.694
genel toplam			970.041.548	214.116.898

Kaynak: Bahrain Open Data Portal

Tablo E2: Bahreyn'in BAE'den en çok ithal ettiği ilk 10 ürün ve Türkiye'den ithalatı (2023)

sıra	tarife pozisyonu	eşya adı	BAE'den İthalatı	Türkiye'den İthalatı
1	71081210	altın külçeler	533.949.201	
2	71131910	altın takılar	131.177.220	1.066.077
3	32089090	diğer polimerlerden diğer boyalar su bazlı olmayan	27.107.331	18.790
4	25231000	çimento klinkerleri	26.227.408	
5	72142040	demir veya alaşımsız çelikten çubuklar ve çubuklar,deformasyonlarla, haddelenmiş, 8-40 mm çapında dairesel kesitli	24.476.112	
6	25171000	çakıl, kırma taş, beton, karayolu veya demiryolu için	23.080.313	
7	85444999	1000 v'u aşmayan bir voltaj için diğer elektrik iletkenleri	18.730.464	441.912
8	27101912	benzinli motor yağlama yağı	15.715.484	
9	16023200	gallus domesticus türünden kümes hayvanlarının homojenize edilmiş preparatları	15.094.396	169.602
10	11010010	buğday unu	14.558.801	640.495
Liste Toplamı			830.116.730	2.336.876
Diğer Toplam			623.872.561	211.780.022
Genel toplam			1.453.989.291	214.116.898

Tablo E7: Bahreyn'in Hindistan'dan en çok ithal ettiği ilk 10 ürün ve Türkiye'den İthalatı (2023)

sıra	tarife pozisyonu	eşya adı	Hindistan'dan İthalatı	Türkiye'den İthalatı
1	10063000	yarı öğütülmüş veya tamamen öğütülmüş pırınç	67.677.213	1.854
2	85171300	cep telefonu	26.845.900	4.607
3	71131910	altın mücevher	26.074.739	1.066.077
4	87032211	özel araçlar, akım, kıvılcım ateşlemeli, 1001 - 1500 cc	23.426.428	
5	02023090	diğer kemiksiz büyükbaş hayvan etleri, dondurulmuş	22.002.888	
6	27131200	kalsine edilmiş petrol kok	18.677.605	
7	72023000	ferro-siliko-manganez	17.323.442	
8	72159090	demir veya alaşımsız çelikten diğer çubuklar ve çubuklar.	15.687.784	31.951
9	17019911	rafine şeker kristalleri	15.503.804	
10	07031011	(yeşil veya kuru kabuklu), taze veya soğutulmuş yemeklik soğan	11.523.127	51.988
Liste Toplamı			244.742.929	1.156.476
Diğer Toplam			499.699.764	212.960.422
Genel Toplam			744.442.693	214.116.898

Tablo E5: Bahreyn'in Suudi Arabistan'dan en çok ithal ettiği ilk 10 ürün ve Türkiye'den İthalatı (2023)

sıra	tarife pozisyonu	eşya adı	Suudi Arabistan'dan İthalatı	Türkiye'den İthalatı
1	76011000	işlenmemiş alüminyum, alaşımsız	77.308.776	
2	28182000	diğer alüminyum oksit	30.414.780	
3	17019911	rafine şeker kristalleri	29.738.940	
4	02071100	kümes hayvanlarının eti ve yenilebilir parçaları halinde kesilmemiş, taze veya soğutulmuş (bütün taze tavuklar)	27.157.924	
5	30049090	perakende satış için formlara veya ambalajlara konulan diğer ilaçlar	25.308.488	2.009.703
6	72131000	sıcak haddelenmiş çelik çubuklar, bobin	22.443.752	
7	70109000	malların taşınması veya paketlenmesi için kullanılan türden damacanalara, şişeler, kavanozlar, tencereler, şişeler ve diğer cam kaplar; cam kavanozların korunması	18.632.367	170.890
8	25232910	diğer portland çimentosu	18.533.849	
9	04029110	süt	17.626.358	
10	22029930	Meyve aroması ile tatlandırılmış gazsız içecekler	14.066.753	16.430
Liste Toplamı			281.231.988	2.197.023
Diğer Toplam			694.822.474	211.919.875
Genel Toplam			976.054.462	214.116.898

Tablo E4: Bahreyn'in Avustralya'dan en çok ithal ettiği ilk 10 ürün ve Türkiye'den ithalatı (2023)

Sıra	tarife pozisyonu	eşya adı	Avustralya'dan İthalatı	Türkiye'den İthalatı
1	28182000	diğer alüminyum oksit	1.160.511.706	
2	10019910	buğday	40.291.548	
3	02044200	koyun kemiği ile diğer kesimler, dondurulmuş	6.008.177	
4	76020000	alüminyum atık ve hurda	5.242.514	
5	04063000	işlenmiş peynir, rendelenmemiş veya toz haline getirilmemiş	4.787.101	812.063
6	02013000	taze veya soğutulmuş büyükbaş hayvanların kemiksiz eti	3.035.581	
7	30049090	perakende satış için formlara veya ambalajlara konulan diğer ilaçlar	2.403.839	2.009.703
8	02044100	dondurulmuş koyun karkasları ve yarım karkasları	2.245.391	
9	02043000	dondurulmuş kuzu karkasları ve yarım karkasları	2.032.081	
10	07134000	mercimek, kurutulmuş ve kabuklu	2.007.838	26.834
Liste Toplamı			1.228.565.778	2.848.600
Diğer Toplam			27.034.822	211.268.298
Genel Toplam			1.255.600.600	214.116.898

Tablo E3: Bahreyn'in Brezilya'dan en çok ithal ettiği ilk 10 ürün ve Türkiye'den ithalatı (2023)

sıra	tarife pozisyonu	eşya adı	Brezilya'dan İthalatı	Türkiye'den İthalatı
1	26011100	aglomera edilmemiş demir cevherleri ve konsantreleri	1.280.549.836	
2	02071200	kümes hayvanlarının eti parçalar halinde kesilmemiş, dondurulmuş (bütün dondurulmuş tavuklar)	33.735.285	695.608
3	02071400	kümes hayvanlarının kesikleri ve sakatları, dondurulmuş	23.838.778	178.681
4	47032900	iğne yapraklı olmayan ağartılmış soda veya sülfat hamuru	11.456.997	
5	27131100	petrol koku kalsine edilmemiş	10.085.169	
6	73042900	petrol veya gaz sondajında kullanılan bir tür diğer kasa, boru ve sondaj borusu	8.756.111	
7	02023090	diğer kemiksiz büyükbaş hayvan etleri, dondurulmuş	2.937.285	
8	28046900	diğer silikon	2.863.209	
9	72029300	ferro-niyobyum	1.834.714	
10	02013000	taze veya soğutulmuş büyükbaş hayvanların kemiksiz eti	1.258.723	
Liste Toplamı			1.377.316.106	874.289
Diğer toplam			14.289.911	213.242.609
Genel Toplam			1.391.606.017	214.116.898